

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoCsp/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016202507
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:1016202507.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudcov: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Peter Duman v spore žalobcu: A. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Q.. K. XX/X, Y., zastúpený: JUDr. Vladimír Sidor, advokát, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 42 256 593, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 6Csp/25/2017-137 zo dňa 10. septembra 2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu I. inštancie s a m e n í tak, že sa určuje, že úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100048408 uzavretej dňa 19.9.2012 medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov.
- II. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania. Súd rozsudok po právnej stránke odôvodnil § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ) a vecne tým, žalobca sa podanou žalobou, po pripustení zmeny žaloby dňa 9.7.2020, domáhal určenia, že úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy uzatvorenej medzi sporovými stranami je bezúročný a bez poplatkov. Oprávnenie podať žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru vyplýva žalobcovi priamo z § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (s účinnosťou od 1.1.2018) a ide o žalobu v zmysle § 137 písm. d) CSP. Rozhodujúcim bol stav v čase vyhlásenia rozsudku a zároveň nebolo v súvislosti s týmto ustanovením zavedené žiadne prechodné ustanovenie upravujúce možnosť podania takejto žaloby, súd preto dospel k záveru, že v čase rozhodovania bola takáto žaloba z procesného hľadiska prípustná, aj keď bola podaná v čase, keď ju zákon nepripúšťal. Súd však z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že žaloba nebola podaná dôvodne.

2. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán sporu, právne argumenty strán sporu a za preukázané považuje že medzi žalovaným a žalobcom bola dňa 19.9.2012 uzatvorená zmluva o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý revolvingový úver vo výške 1.200 eur. Žalobca sa zaviazal úver splatiť v 42 mesačných splátkach po 64,29 eura. Deň konečnej splatnosti úveru bol stanovený ako deň splatnosti poslednej splátky úveru, t.j. 29.3.2016. Celkové náklady spotrebiteľa na úver činili sumu 1.542,96 eura, celková suma úveru, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť bola vyčíslená

na sumu 2.700,18 eura. Ročná percentuálna miera nákladov na úver bola stanovená na 68,21 % a ročná úroková sadzba úveru bola určená na 70%. Žalobca v prospech žalovaného učinil úhrady v celkovej výške 2.324,20 eura. Žalobca považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) (termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru), písm. g) (celkovú výšku spotrebiteľského úveru), písm. i) (úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru), písm. j) (RPMN a predpoklady použité na výpočet tejto RPMN) a písm. k) (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia).

3. Po preskúmaní obsahu úverovej zmluvy súd konštatuje, že táto obsahuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, i keď nie je priamo uvedený v zmluve o revolvingovom úvere. Revolvingová zmluva je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/Zmluva o revolvingovom úvere, ale aj zmluvnými dojednaniami. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú v zmysle čl. 13 neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy o revolvingovom úvere (čl. 7., ods. 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní). Z ustanovenia č. 4, ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva, že deň splatnosti poslednej splátky úveru je dňom konečnej splatnosti úveru. Deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splatená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ. Súd ďalej posúdil námietku žalobcu o absencii celkovej výšky spotrebiteľského úveru pričom zistil, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.200 eur tak, že časť vo výške 172,79 eura bola započítaná so záväzkom povinného podľa čl. 8., ods. 8.1 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere a časť vo výške 1.027,21 eura bola žalobcovi vyplatená prevodom na jeho účet.

4. K absencii zákonnej náležitosti úverovej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) a písm. j) ZoSÚ súd uvádza, že samotná výška odplaty (úrokov) za úver poskytnutý na základe predmetnej spotrebiteľskej zmluvy bola upravená v § 53 ods. 6 OZ, podľa ktorého „ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“ Zákonodarca predmetným ustanovením v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku, ročnú úrokovú sadzbu. Logicky to vyplýva aj z tej skutočnosti, kedy pri dvoch rôznych poskytovateľoch úverov, bankových a nebankových subjektoch, môže byť výška úrovej sadzby odlišná, ale napríklad pri bankových poskytovateľoch celková odplata je tvorená aj správou úverového účtu, rôznymi poplatkami za vyhotovenia výpisov, za spracovanie platieb a pod., čiže úrok nie je pre banku jediný výnos za požičanie peňazí, ale je tam celý rad ďalších položiek, ktoré musí dlžník zo spotrebiteľského vzťahu platiť. Odplata v zmysle § 53 ods. 6 OZ vyjadruje celkovú nákladovosť úveru pre spotrebiteľa (teda okrem úroku aj ďalšie poplatky, ktoré v súvislosti s úverom má zaplatiť s výnimkou tých, ktoré nie sú povinné a teda predpokladom pre získanie úveru). Pri porovnaní výšky odplaty s hodnotou priemernej odplaty za spotrebiteľské úvery má súd za to, že táto nebola podstatne prevýšená. Obvyklou odplatom, vzhľadom na spôsob jej určovania v korelácii s tým, že ide o odplatu na finančnom trhu (nie na bankovom trhu) je práve hodnota priemernej odplaty určovanej Ministerstvom financií SR, ktorá bola v danom čase 45,60 %. Dohodnutá odplata v zmluve priemernú odplatu na finančnom trhu podstatným spôsobom neprevyšovala, za podstatné prevýšenie by bolo možné považovať odklon od priemernej sadzby o 25-27 %.

5. Ďalším preskúmaním obsahu úverovej zmluvy súd konštatuje, že táto neobsahuje presný rozpis splátky úveru v tom zmysle, že neobsahuje čo pripadá v splátke na istinu, úroky a iné poplatky. Avšak táto skutočnosť nie je možné považovať za okolnosť, ktorá má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru, ako sa domnieva žalobca. Tento záver súd prijal s prihliadnutím na čl. 2 CSP a vzhľadom na aktuálne uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018, ktorý posudzoval rovnakú okolnosť (právnú otázku). Podľa uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu „pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená

určenie, aká časť každej jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Aj v zmysle Rozsudku Európskeho súdneho dvora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je nutné za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje.“ Súd sa s vyššie uvedeným právnym záverom NS SR stotožňuje.

6. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1, 2 ZoSÚ a preto súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

7. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému priznal ich plnú náhradu, nakoľko bol v konaní úspešný v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie prostredníctvom právneho zástupcu podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Žalobca sa podanou žalobou po pripustení jej zmeny domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, pretože zmluva uzatvorená medzi stranami (č. 8100048408) neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Žalobcovi bol na základe zmluvy poskytnutý „klasický“ jednorazový spotrebiteľský úver, a nie revolvingový, hoci je zmluva označená ako zmluva o poskytnutí revolvingového úveru (právne úkony je potrebné posudzovať podľa ich obsahu, nie podľa názvu). Súd prvej inštancie (v bode 21) uvádza, že termín konečnej splatnosti úveru nie je uvedený priamo v zmluve, ale v zmluvných dojednaniach, lebo obsah zmluvy majú tvoriť aj zmluvné dojednania. Súd prvej inštancie v tomto smere nesprávne zistil skutkový stav, pretože nevykonal taký dôkaz, na základe ktorého by mal za preukázané, že žalovaný žalobcu skutočne oboznámil so zmluvnými dojednaniami, alebo že by tieto boli súčasťou návrhu na uzatvorenie zmluvy. Zmluvné dojednania, podobne ako VOP, aby boli súčasťou zmluvy, musia byť zmluvným stranám známe alebo pri uzatváraní zmluvy k návrhu pripojené (§ 273 ods. 1 ObZ). Ak tento stav platí medzi podnikateľmi, potom musí o to viac platiť medzi podnikateľom a spotrebiteľom, pričom sa musia zohľadniť všetky špecifiká tohto právneho vzťahu (najmä § 52 a nasl. OZ), najmä aby si spotrebiteľ nezhoršil svoje postavenie, alebo aby zmluva neobsahovali neprijateľné podmienky v podobne prenášania dôkazného bremena. Žalobca v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu Trenčín vo veci 8Cob/113/2013, kde súd uviedol, že je na žalobcovi, aby preukázal, že podmienky, na ktoré sa zmluvou odvoláva, boli pripojené k zmluve, tiež musí preukázať, že žalovaný poznal a mal znalosť o týchto podmienkach, ako aj na uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/245/2010 zo dňa 30.11.2011, v ktorom sa konštatuje: „Zmluvné strany musia s týmito obchodnými podmienkami vyjadriť súhlas, a na to, aby boli pre zmluvné strany záväzné, zákon vyžaduje, aby boli stranám uzatvárajúcim zmluvu známe, alebo aby boli priložené k návrhu zmluvy. V prípade sporu predpokladanú znalosť týchto podmienok treba preukázať. Bude tak povinná strana, ktorá sa znalosti týchto podmienok dovoľáva“. Predmetný záver NS súdu SR je pritom všeobecne akceptovaný a presadzovaný aj v iných konaniach, nielen spotrebiteľských (napr. KS v Prešove 6Co/34/2014, 3Co/101/2017, KS v Trenčíne 27Co/262/2017). Vzhľadom na vyššie uvedené mohol súd prvej inštancie zmluvné dojednania považovať za súčasť zmluvy iba vtedy, ak by žalovaný (ktorý sa ich dovoľáva) preukázal, že boli k návrhu na uzatvorenie zmluvy pripojené, alebo že boli žalobcovi známe. Takýto dôkaz v konaní vykonaný nebol, preto nemôže obstať záver súdu prvej inštancie. Z uvedeného potom

vyplýva, že zmluva neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úvery a dobe trvania zmluvy podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

10. Súdom prvej inštancie bolo porušené právo na spravodlivý proces aj v tom smere, že sa vôbec nevysporiadal s námietkou týkajúcou sa absencie splatnosti splátok (ako uvádzal žalobca v zmene žaloby). Namiesto toho sa súd prvej inštancie celkom nepochopiteľne zaoberal tým, či splátka obsahuje rozpis na istinu, úrok či poplatky. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje iba údaj o počte splátok (42), z ktorého ale nie je možné vyvodiť konkrétny záver o splatnosti splátky.

11. Teda bez ohľadu na znenie vnútroštátnej úpravy, aj smernica vyžadovala uvedenie konkrétneho dátumu, kedy je splatná splátka. Takýto dátum sa ale v zmluve nenachádza, pričom ani podmienky zmluvy neumožňujú bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok, teda zmluva je v rozpore s výslovným znením právnej úpravy.

12. Žalobca ďalej namietal, že zmluva neobsahuje správny údaj o RPMN a neobsahuje vôbec predpoklady, podľa ktorých je RPMN vypočítaná. Vo veci nie je sporné, že žalobcovi bol poskytnutý úver iba vo výške 1.027,21 eura, čo vyplýva aj z bodu 20 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu. Odvolací súd okrem iného vyčítal súdu prvej inštancie, že sa nevysporiadal so skutočnosťou, že žalobcovi bola namiesto sumy 1.200 eur poskytnutá krátená suma, nakoľko žalovaný si započítal poplatok s istinou poskytnutého úveru. Samotná táto skutočnosť spôsobuje nesprávny výpočet o RPMN, pretože žalovaný vychádzal z nesprávneho vstupného údajá o výške úveru. Súd prvej inštancie síce v bode 22 už uvádza, že výška úveru bola 1.027,21 eura, avšak vôbec túto skutočnosť nezohľadnil pri tom, či je RPMN uvedená v zmluve uvedená správne. Nesprávne uvedenie RPMN v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ tiež spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd prvej inštancie taktiež nereagoval na skutočnosť, že RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako úrok uvedený v zmluve, pretože úrok je jedným z nákladov, ktoré RPMN obsahuje. V tomto prípade medzi náklady patrí aj poplatok vo výške 172,79 eura, ktorý bol započítaný do istiny úveru pri jeho poskytnutí, preto je o to viac vylúčené, aby RPMN tvorená poplatkom a úrokom bola nižšia ako samotný úrok.

13. Žalobca tiež namietal absenciu úrokovej sadzby, pretože úrok vo výške 70% je absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi, teda na zmluvu sa hľadí, akoby v nej dojednanie o úrokovej sadzbe absentovalo. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie KS v Prešove vo veci sp. zn. 18Co/109/2011, KS v Banskej Bystrici veci sp. zn. 16Co/404/2017, KS v Žiline vo veci sp. zn. 7Co/569/2015. Súlad dojednania o úrokoch je potrebné posudzovať v kontexte dobrých mravov. Dobrým mravom bude odporovať taká výška úroku, ktorá podstatne (aspoň dvojnásobne) prevyšuje priemerné úrokové sadzby bánk a pobočiek zahraničných bánk, tento záver je v právnej praxi dlhodobo zaužívaný (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011, 5Cdo 26/2011, 1MCdo 1/2009, 2Cdo 421/2014).

14. Žalobca vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (prvoinštančného ako aj odvolacieho).

15. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

16. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

17. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa po pripustení zmeny žaloby uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 9.7.2020 (č.l. 123) domáhal určenia, že úver poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe úverovej zmluvy zo dňa 19.9.2012 č. 8100048408 je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca svoje tvrdenie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru založil na skutočnosti, že zmluva neobsahuje podstatné náležitosti v súlade s § 9 ods. 2 ZoSÚ, konkrétne neobsahuje rozpis splátky na istinu, úroky a poplatky, neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru a neobsahuje správnu výšku RPMN, pretože

žalovaný si ponechal spracovateľský poplatok a neposkytol žalobcovi dohodnutú výšku úveru 1.200 eur, ale krátenú o spracovateľský poplatok v sume 172,79 eura. Žalobca tiež tvrdil, že zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom pre dojednanie neprimerane vysokej úrokovej sadzby 70 %.

18. Žalovaný tvrdenia žalobcu poprel, uviedol a odôvodnil, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti, RPMN je vypočítaná správne, výška dohodnutého úroku zodpovedá obvyklým úrokom za porovnateľné produkty na trhu v roku 2012.

19. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že podľa jeho názoru zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti a priklonil sa k právnemu názoru žalovaného vo vyjadrení k žalobe.

20. Podľa názoru odvolacieho súdu sa nebolo možné stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva obsahovala všetky podstatné náležitosti v súlade s § 9 ods. 2 ZoSÚ. Žalobca od počiatku poukazoval na nesprávnosť výpočtu RPMN v zmluve z dôvodu, že žalobcovi nebol poskytnutý úver v dojednanej výške 1.200 eur, ale bol krátený o spracovateľský poplatok vo výške 172,79 eura a žalobcovi bol v konečnom dôsledku poskytnutý úver na účet v celkovej sume 1.027,21 eura.

21. Podľa § 9 ods. 2 písm. g), j) ZoSÚ (účinnom v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere medzi stranami sporu 19.9.2012) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie; ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1; je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

23. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že preskúmanou zmluvou o revolvingovom úvere sa žalovaný zaviazal žalobcovi poskytnúť úver v sume a za podmienok uvedených v zmluve a žalobca sa zaviazal poskytnuté prostriedky vrátiť spolu s úrokmi. Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícii zmluvy o úvere podľa § 497 ObZ. Vzhľadom na záväzok poskytnúť úver uzatváral žalovaný zmluvu o revolvingovom úvere v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalobcu identifikovali ako podnikateľa, je zrejmé, že žalobca pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ). Zároveň sa tým žalovaný považuje aj za veriteľa podľa § 2 písm. b) zák. č. 129/2010 ZoSÚ. a žalobca za spotrebiteľa podľa § 2 písm. c) tohto zákona. V dôsledku povahy strán a predmetu plnenia tak zmluva o revolvingovom úvere, ktorú spolu strany uzatvorili, spĺňa aj definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) tohto zákona, a vzťah medzi stranami sa riadi preto aj týmto zákonom.

24. Keďže žalobca sa domáhal učenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, bolo potrebné sa zaoberať tým, či zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti tak, ako to stanovuje § 9 ods. 2 ZoSÚ.

25. Revolvingový úver je osobitná forma úveru, ktorého úverový rámec sa podľa dohody strán pravidelne (mesačne) obnovuje. Takáto dohoda nerobí zo zmluvy iný zmluvný typ, než zmluvu o úvere upravenú § 497 OBZ, len prípustným spôsobom upravuje sumu peňažných prostriedkov, do ktorej sa úver poskytuje, tak, že suma poskytovaných peňažných prostriedkov sa obnovuje v dohodnutých intervaloch podľa toho, ako dlžník úver čerpá a spláca. Odvolací súd, na rozdiel od súd prvej inštancie zistil, že zmluva nevyhovuje požiadavkám, ktoré zákon kládol na tento typ zmlúv. Medzi tieto požiadavky patrí aj uvedenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru a ročnej percentuálnej miery nákladov, čo vyplýva z § 9 ods. 2 písm. g) a j) cit. zákona v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (19.9.2012). Podľa týchto ustanovení musí zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce

jeho čerpanie (§ 9 ods. 2 písm. g) a ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. j).

26. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v čl. 5 a 6 zmluvy sa ako poskytnutá čiastka úveru, resp. revolvingu uvádza suma 1.200 eur. Zároveň bod 8 zmluvy obsahuje dohodu o poskytovaní služby, ktorej predmetom je služba poskytovaná žalobcovi ako dlžníkovi, ktorú poskytuje žalovaný ako veriteľ spočívajúca v možnosti odkladu maximálne troch splátok úveru a za túto službu je žalobca ako dlžník povinný zaplatiť žalovanému poplatok 172,79 eura. Zároveň bolo nesporné, že žalovaný na účet žalobcu neposkytol sumu 1.200 eur, ale len sumu 1027,21 eura, pretože sumu poplatku 172,79 eura si započítal. Z vyjadrení žalovaného je tiež nepochybné, že žalovaný považoval úver za poskytnutý v sume 1.027,21 eura, čím vlastne tvrdil, že suma poskytnutého úveru je v zmluve uvedená správne. Žalovaný ďalej tvrdil, že pri výpočte RPMN vychádzal z tejto sumy, a teda výpočet RPMN je správny.

27. V prejednávanej veci je potrebné sa stotožniť s tvrdením žalobu, že dohoda o poskytnutí služby uzavretá spolu s úverovou zmluvou dňa 17.9.2012 (č.l. 45), je v rozpore s dobrými mravmi, ako aj so zákonom z dôvodu, že je formulárová, ide o fiktívne plnenie, ktoré neslúži záujmom spotrebiteľa, ale naopak len záujmom veriteľa, spotrebiteľovi nie sú v skutočnosti poskytované žiadne služby, ale niečo, čo ani nie je zrejmé, či nastane a či dlžník vôbec o takú službu požiadala, preto takéto dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je absolútne neplatná (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co/39/2016, KS v Prešove 18Co/109/2011, KS v Trnave 10CoE/313/2010). Odvolací súd sa stotožnil s názormi vyjadrenými už viacerými rozhodnutiami súdov, v zmysle ktorých obdobné poplatky, ktoré neslúžia po materiálnej stránke spotrebiteľovi a jeho záujmom, sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a z toho dôvodu sú neplatné. Námitka žalovaného, že tieto služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre uzavretie akéhokoľvek zmluvného vzťahu a že ide o individuálne dojednanie je vylúčený a nemožno ho zohľadniť.

28. Čo sa týka RPMN, tento údaj slúži spotrebiteľovi na to, aby sa mohol ľahko orientovať v ponukách od rôznych veriteľov, ktorí môžu okrem úrokov za poskytnuté úvery požadovať aj rôzne poplatky a náhradu nákladov súvisiacich s poskytnutím spotrebiteľského úveru. RPMN má zohľadniť celkové úverové zaťaženie pre spotrebiteľa a umožniť mu tak dosiahnuť kvalifikované rozhodnutie o tom, ktorú ponuku príjme. Z tohto dôvodu zákon č. 129/2010 Z. z. vyžaduje, aby bola RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere výslovne stanovená. Pokiaľ však je stanovená nesprávne, a to v neprospech spotrebiteľa, zákon postihuje úver sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti (§ 11 ods. 1 písm. b), t.j. ak je RPMN uvedená nesprávne, ako keby nebola uvedená vôbec.

29. Na účely výpočtu RPMN v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorým sa do slovenského právneho poriadku prebrala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, treba vychádzať z výkladu tejto smernice poskytnutého Súdny dvorom EÚ v rozsudku z 21.04.2016, Radlinger a Radlingerová (C-377/14, EU:C:2016:283, bod 81 a nasl.). Súdny dvor Európskej únie vysvetlil, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru (veriteľ) účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Pokiaľ veriteľ do sumy celkovej výšky úveru zahrnie aj sumy, ktoré si účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú spotrebiteľovi reálne vyplatené, bude RPMN podhodnotená (pozri cit. rozsudok, bod 87). Obdobný záver plynie aj z vnútroštátnej judikatúry, s ktorou sa odvolací súd stotožňuje. Z tejto je zrejmé, že poplatok za poskytnutie pôžičky má charakter odmeny poskytovateľovi služby (spotrebiteľského úveru), nemožno ho považovať za istinu úveru, a svojou povahou tvorí náklady spotrebiteľského úveru (rozsudky NS SR z 29.05.2013, sp. zn. 6Sžo/39/2012 a 6Sžo/21/2013). V konečnom dôsledku sú všetky tieto závery v súlade s logikou ustanovenia § 2 písm. g) z. č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého sú celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Nemôže obstať tvrdenie žalovaného že RPMN je vypočítaná správne aj z dôvodu, že RPMN uvedená v zmluve je

nižšia (60,48) ako ročná úroková sadzba revolvingu 76,20. Ak má o RPMN platiť, že zahŕňa všetky náklady veriteľa, spojené s poskytnutím úveru (úrok, poplatky) logicky nemôže byť RPMN nižšia ako je ročná úroková sadzba. Podľa ustálenej praxe Súdneho dvora EÚ potom platí, že ak je RPMN uvádzaná veriteľom v zmluve nižšia, ako by bola, keby bola vypočítaná správne, ide o údaj, ktorý zvýhodňuje poskytovaný úver tým, že môže spotrebiteľa ako spotrebiteľa viesť do omylu pri rozhodovaní a porovnávaní iných úverov (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 04.03.2004, Cofinoga, C-264/02, EU:C:2004:127, bod 26, a uznesenie Súdneho Dvora EÚ zo 16.11.2010, Pohotovosť, C-76/10, EU:C:2010:685, bod 70). Z uvedených dôvodov RPMN nemožno považovať za uvedenú správne tak, ako to má na mysli § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ a z tohto dôvodu je nevyhnutné vychádzať z toho, že úver je bezpoplatkový a bezúročný (pozri tiež rozsudky Krajského súdu v Trnave z 19.11.2019, sp. zn. 23Co/14/2019, z 24.09.2019, sp. zn. 11Co/224/2018 a z 20.08.2019, sp. zn. 26Co/22/2019).

30. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia možno tiež konštatovať, že zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Podľa § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sa pod týmto pojmom rozumela maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ako bolo vysvetlené vyššie, táto suma musí zodpovedať sume reálne poskytnutej spotrebiteľovi na účely spotreby, nie započítania na akékoľvek poplatky veriteľa (napr. za poskytnutie služby). Keďže žalovaný poskytol žalobcovi nižšiu sumu, než akú uviedol v zmluve ako poskytnutú čiastku úveru, treba vychádzať z toho, že zmluva nespĺňa náležitosť vyžadovanú § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čo je v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona ďalším dôvodom na posúdenie spotrebiteľského úveru ako bezúročného a bez poplatkov.

31. Žalovaný sa doposiaľ k aplikácii § 9 ods. 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. nevyjadroval. Odvolací súd preto výzvou zo dňa 2.6.2021 vyzval žalovaného, aby sa v súlade s § 382 CSP vyjadril k novej aplikácii uvedeného ustanovenia. Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu nereagoval a písomne sa nevyjadril.

32. Vzhľadom na vyššie uvedený záver už nebolo potrebné podrobne sa zaoberať ostatnými tvrdeniami žalobcu, ktorými argumentoval v súvislosti s absolútnou neplatnosťou uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobca sa totiž nedomáhal vydania bezdôvodného obohatenia, napriek skutočnosti, že žalovanému vrátil 2.324,20 eura. Posudzovanie absolútnej neplatnosti zmluvy súvisí s vydaním bezdôvodného obohatenia, ktoré v prípade konštatovania absolútnej neplatnosti právneho úkonu patrí tomu, na úkor koho sa získalo, čo ale nebolo predmetom konania.

33. Pri rozhodovaní o trovách (§ 262 ods. 1 CSP) súd vychádzal z toho, že žalobca mal v konaní plný úspech a preto s poukazom na § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu všetkých trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania.

34. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 388 CSP z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia uplatneného nároku žalobcom. V danom prípade nenariadil pojednávanie podľa § 385 CSP, pretože nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem. Žalovaný sa k žalobe a dôkazom vyjadril, odvolací súd sa s jeho argumentáciou nestotožnil.

35. Rozsudok bol v odvolacom senáte prijatý v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).